

ברית חדשה

אזרה בגלוי: כששמעתי על תמיכת אחרות במפא"י, בישיבה הראשונה של הכנסת החמישית, תקפני זעם לוהט. כמה ימים לפני כן שוחחתי עם אגוד מינהיגי הליברלים, וניסיתי לשכנעו כי אין מנוס מקואליציה-ניר. הוא השיב לי כי אי אפשר לסמוך על תמיכת חרות — והרי בעדיה אין שחר לכל רעיון הנירוקראטיה. וזשכתי שזה תירוץ. אמרתי לו: יהיה אשר יהיה, תמיכת חרות בטוחה. חרות כלל לא תוכל שלא לתמוך בקואליציה שמטרתה לי הפיל סוף-סוף את שלטון מפא"י. בן-שיחי חיך חיוך ספקני ואמר: "תראה!"

ואמנם, ראיתי. איני אוהב לכתוב על עניינים חשובים בעודי רגוע. על כן דחיתי את כתיבת מאמרי זה שבוע. עתה, משחלף הנועם הראשון, הריני כותב, בצער, בעוגמת-נפש, ו-דאגה רבה לדרכה של תנועת-החרות בעתה.

דומני שאין לי צורך להגדיר את יחסי לחרות. אני מתנגד באופן קיצוני לדעותיה בשטחים רבים. למרות זאת, כאיש ששירת בשחר נעוריו בשורות הארגון ה-צבאי הלאומי, שרד בי סנטימנט מסויים לתנועה זו. יתר על כן, במצב הנתון בי ארץ, כל עוד שולט בה המישטר הקיים, אני רואה בה כוח המסוגל למלא תפקיד חשוב בבלימת הדיקטטורה של דויד בן-גוריון ונעריה-הצדור.

התנגדתי בעבר, ואתנגד בעתיד, לכל נסיון להטיל חרם על מפלגות או להוציאן אל מחוץ למזנה. שום מפלגה ישראלית אינה פסולה מלבוא בקהל החברה ההגונה — לא חרות ולא מק"י, לא טרוניקרתא ולא אנשי אל-ארד הערביים. אחרת חדלה החבר'ה להיות הגונה.

אחרי הקדמה זו, הריני חוזר על דעתי: הצבעתה האחרונה של חרות בכנסת היתה בעיני מעשה מחפיר.

שבועות האחרונים היינו עדים לתופעה מהפכנית בתולדות הארץ. ארבע מפלגות, שהיו למעשה במשך דור שלם גרורות מפא"י, התאחדו בחזית משותפת כדי לבלום את הדיקטטורה המפא"יית. תופעה זו לא נולדה במיקרה. ולא מיקרה הוא כי דקא ארבע מפלגות אלה נועדו יחד. החזית קמה בימי הזעזוע של הרפרשה, תוך מאבק ומלחמה. הקימה ארבע מפלגות שישבו יחד בממשלה האחרונה ושהשתתפו יחד בוועדות-השיעור של הרפרשה. יש להן שותף מיישן, אם כי סמוי — מחנה המתנגדים לדיקטטורה הבן-גוריונית בתוך מפא"י עצמה.

על כן, שטות היא לומר כי החזית נוצרה במתכונתה ובתכונתה זו כדי להחרים את חרות. היא פשוט נוצרה במתכונת זו בי תוקף הניסיון שהולידו אותה.

חזית זו, מטבע ברירתה הנה צמח עדין ויש לטפח בה באהבה שזגנן. לא קל לסוציאליסטים לשבת עם בורגנים, וזא קל לליברלים לשבת עם חסידיו מארכים. לשיהם יחד קשה לשבת עם פזוגות-המחין של הקרושי-ברוך-פוא.

שהרי לא קל למנהיגי מפלגות להסביר לחסידיהם ולבוחריהם מדוע הם משתפים פעולה עם מפלגות אותן גינו והתקיפו בי משך דור. חובשי הכיפה, המגבעת וכובעי-הטמבל כבר ישבו יחד בעבר — אך תמיד תחת המטריה הגדולה של מפא"י. עתה, בפעם הראשונה, נועדו יחד כדי לסלק את בעל המטריה. זה היה החידוש. והצדק מחייב להוסיף: כל המפלגות ה-אלה פעלו בניגוד לאינטרסים האנוכיים שלהן. בהתחברן יחד, ויתרו מראש על חלק ניכר מן הכסאות, התיקים והתקציבים שכל אחת מהן יכלה להשיג אילו הצטרפה המטריה. זה היה החידוש.

לקואליציה מצומצמת. ויתור כזה היה אפ' שרי רק כתוצאה מן האחירה הציבורית שנוצרה, שהעלתה את העסקנים, לפחות זמנית, מעל לרמתם הרגילה.

זה היה חידוש, והוא נשא בחובו חידוש גדול עוד יותר. כי ברור היה לארבע המפלגות שמפא"י תדחה, קרוב לחדאי, את התביעה להסתפק במעמד של מיעוט, או אף של פאריטי, בי ממשלה הבאה. וכל אחד ממנהיגי הארבע שאל את עצמו, בסתר לבו: מה נעשה אז? **התשובה נתבקשה מאלוה, אף שאיש לא ביטא אותה כפה מלא.** במקרה זה היה נוצר הרקע להקי מת ממשלת-ניר — ממושדה לאר מית מקור אר קור, בלי מפא"י.

מה לא נאמר הדבר כפה מלא? מדוע אמרו הארבע: הבה נתקשר עם חרות, כדי להקים בעזרתה ממשלה חדשה? **התשובה היא: לכל רעיון מהפכי בני יש רגע משלו. נסכה להגשימו**

שהתנגדו לכך בשצף-קצף, תוך דבקות בי-סיסמות האתמול ובשיקולים שאבד עליהם הכלח.

אולם מנהיגי כל ארבע המפלי גזת חתרו לקראת נקודה זו, מר' ציון או בעל כורחם. הם סמכו על דויד בן-גוריון שוכשיר לכך את הקרקע, שייצור מצב פסיכולוגי בו יבינו גם מתנגדיו רעיון-ניר כי אין מנוס מהגשמתו.

זה היה המצב ערב פתיחת הכנסת החמי-שית. חזית-הארבע החזיקה מעמד, בניגוד לכל החששות. מפא"י דחתה את תביעתה, דרשה לעצמה מעמד של רוב בממשלה. הכל היה מוכן מהלכים הבאים: הודעת דויד בן-גוריון שאינו מסוגל להקים ממשלה — החרפת המשבר — והפיכת ממשלת-ניר מוצא יחיד מן המבוני, זולת בחי-רות חדשות.

הכל היה מוכן לרגע גדול זה — מנהיגי המפלגות, דעת הקהל והי-

בחנות של חרטינה. **ברגע העדין ביותר, הקריטי בי יותר, היא החליטה לזחק מישחק שד פרסט'ג'ה. נימנעט והייתי איי מר: אמישחק של "ברוגז".**

היא אמרה: איני מוכנה שארבע המפלגות ישתמשו בי כבשוט נגד מפא"י. איני מוכנה שיאימו על מפא"י בהקמת ממשלה בל-עדיה — מבלי לשאול אותי מראש. איני מוכנה להיות גלגל תמישי בממשלת-ניר. איני מוכנה שמישהו יקח בחשבון את תמי-כתי בו כדבר מובן מאליו. איני מכנה שהארבע יקימו לעצמן מועדון דמוקראטי וישאירו אותי בחוץ, כפילוש שאין מכני-סיס אותה הביתה. מי שרוצה בתמיכתה, חייב לשאול אותי מראש, בגלוי ולעניי כל. זוהי תגובה אנושית. זו אפילו תגובה מוצדקת. אבל אין זו תגוב בה פוליטית. ואין אלה שיקולים המותרים למפלגה גדולה, כשעה של הכרעה דאומית.

למפלגה אסור להגיד: "אל תקח בחשבון את תמיכתי כדבר מובן מאליו." גי תמיכי-תה של המפלגה בעקרונות המקידישים שלה חייבת להיות מובנת מאלוה, בכל הניסיונות. ואין מפלגה רשאית לומר: "אם לא תתייחס אלי יפה, אתמוך באויבינו המשותף ואעזור לו להרוס את העקרונות החרותים על גלגלי-דומני שיש לי הזכות המוסרית להגיד זאת. כי במידה מסויימת, נמצאים אנחנו, אנשי העולם הזה, במצב דומה. במשך שנים הוטל עלינו מצור של השמצה מצד כל מפלגות המדינה. במשך שנים העמידו מנהיגי כל המפלגות פנים כאילו לא יבוא איש הגון בקהלנו — ובאותה שעה באו אלינו, מבעד לדלת האחורית, כדי לבקש את תמי-כחנו. מנהיגים לאומיים מכובדים הפקיעו את רעיונותינו, לעתים עליידי העתקה מי-לולית, תוך כדי הגדרים אותנו כפאשיס-טיים, כקומוניסטים, כבורגנים וככנענים. ובכל זאת: מעולם לא קבענו עמדה בעניין לאומי חשוב מתוך נקמנות. תמכנו ללא היסוס באדם שייצג עניין חיובי — ביודענו שאותו אדם עצמו ינעץ מחר סכין בגבנו. שמחנו כאשר רעיון שלנו היכה שרשים — אפילו אם מישחו אחר התקשט בנוצור-תינו. כי כאשר עתיד המדינה מוטל על כפות המאזניים, אין חשיבות לרגשות אי-שיים, לגאווה וליוקרה.

אמנם, אין מפלגה דומה לעתון. מפלגה חייבת להפגין כוח, לעמוד על דקדוקי עניויות של פרסטיג'ה. אסור לה להיראות חלשה בעיני הבוחרים של מחר. אך אלה שיקולים מישניים לעי-מת העיקר: מפלגה חייבת נאמני-נות לעצמה, לעקרונותיה.

מערכת הבחירות האחרונה טע'נה חרות כי קיימת סכנה ממשית, מיי-דית, של אובדן הדמוקראטיה הישראלית. היא טענה כי דויד בן-גוריון מתכוון להקים דיקטטורה. היא טענה שזו הבעיה העיקרית בבחירות אלה. והיא טענה שהיא תתיי-צב בראש הלוחמים בדיקטטורה. על סמך הבטחה מפורשת ותד-משמעית זו זכתה חרות לשמור על מקומה בכנסת — דבר שנחשב, בצדק, לנצחון ניכר בי-ניסיונות הנתונים.

ואני שואל היום, בכל התמי מות: מה קרה להבטחה זו? אם קיימת סכנה של אובדן הדמוקראטיה, של כינון דיקטטורה, האין זה מצב של פיקוח נפש, הדוחה לא רק שבת אלא גם כל עניין של יוקרה וגאווה פרטיה? ואם כן — האם מותר לעשות חשבון של "לא שאלו אותנו מראש"?

האם מותר להושיט יד לדיקטטורים ה-מפא"יים כדי "לדפוק" ולהיברלים — אפילו אם זה מגיע להם? **האם מותר לומר "לא נחיה שיט (המשך בעמוד 20)**

אכן כל איש סבור יורע כי התקפותיהן הקופות של מפלגות בת"מ. על מפא"י אין אלא אחיות עינים. העמדת-פנים והפיקית הציבור לפני הבחירות. ואילו אחרי הבחירות. עם מנדט נוסף ועם זיק נוסף

בתלים & מכא"י

לא מפא"י ולא גרורותיה יוכלו עוד להוליך שולל אנשים מבורגים ונכונים. העם יורע. כי

הכוח הציבורי היחיד העומד נגד משטר מפא"י והסוגל לשנותו - היא תנועת החרות

האנטרונטינה היחידה
למשטר מכא"י
-תנועת החרות

ה

למען שנינו של אמת - הצבע

לפני הבחירות: קטע מתוך מודעת חרות

לחץ המאוחד של צעירי הנוער ככל המפלגות.

ה היתה תנועת-החרות צריכה לע' שות ברגע זה? כיצד היה עליה לנהוג באותו מצב עדין שבעדינים?
איני מהסס לומר: לא כלום. תפקידה הלאומי היה להמתין בסבלנות עד שיתבשל המצב. שהרי היו קיימות רק שתי אפשרויות: או שהמצב היה מתפתח בכיוון ששירטטתי לעיל, ואז היה בא יומה הגדול של חרות לצאת מן המצור שחוטל עליה, ולהשתתף בפעם הראשונה בעיצוב דמותה של ממשלה בישראל.

והרי זה מצב אידיאלי, שהיה מוכטיה לחרות תוספת-יכוח רצוי נית בבחירות הבאות.

רות לא נהגה כך. היא התנהגה — אם יורשה לי להתבטא כך — כשור